

**PUBLICZNA SZKOŁA PODSTAWOWA NR 29
IM. ARMII KRAJOWEJ
W OPOLU**

**WEWNĄTRZSZKOLNY
SYSTEM DORADZTWA
ZAWODOWEGO**

1. Postanowienia ogólne

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego (WSDZ) określa organizację i realizację działań z zakresu doradztwa zawodowego w Publicznej Szkole Podstawowej nr 29 im. Armii Krajowej w Opolu.

WSDZ jest dokumentem systemowym i jest realizowany w sposób planowy, systematyczny, ciągły oraz adekwatny do wieku, możliwości psychofizycznych, potrzeb rozwojowych i edukacyjnych uczniów.

Działania obejmują uczniów klas I–VIII, rodziców/opiekunów prawnych oraz nauczycieli i specjalistów. Szczegółowy zakres działań na dany rok szkolny określa Program Realizacji Doradztwa Zawodowego.

2. Podstawa prawna

- ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, w szczególności art. 26a, w brzmieniu obowiązującym w roku szkolnym 2026/2027;
- rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 lutego 2019 r. w sprawie doradztwa zawodowego (Dz. U. z 2019 r. poz. 325), z późniejszymi zmianami;
- rozporządzenie Ministra Edukacji z dnia 20 stycznia 2026 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie doradztwa zawodowego (Dz. U. z 2026 r. poz. 73), obowiązujące od 1 września 2026 r. w zakresie wskazanym w rozporządzeniu;
- przepisy dotyczące ramowych planów nauczania, podstawy programowej i pomocy psychologiczno-pedagogicznej;
- statut szkoły oraz program wychowawczo-profilaktyczny;
- inne aktualne przepisy prawa oświatowego dotyczące organizacji pracy szkoły.

3. Cel główny

Celem WSDZ jest wspieranie uczniów w poznawaniu siebie, rozwijaniu własnych zasobów, poznawaniu świata edukacji i pracy oraz w przygotowaniu do świadomego, odpowiedzialnego planowania dalszej ścieżki edukacyjnej i zawodowej.

4. Cele szczegółowe

- poznawanie zainteresowań, uzdolnień, kompetencji, wartości, potrzeb i mocnych stron;
- poznawanie zawodów, środowisk pracy, kompetencji i kwalifikacji;
- poznawanie możliwości dalszego kształcenia, w tym szkół prowadzących kształcenie zawodowe;
- rozwijanie umiejętności wyszukiwania, analizowania i krytycznej oceny informacji;
- korzystanie z bezpiecznych i wiarygodnych cyfrowych narzędzi doradztwa zawodowego;
- poznawanie prognoz zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego oraz innych wiarygodnych informacji o rynku pracy;
- poznawanie wpływu nowych technologii, w tym sztucznej inteligencji, na zawody i formy zatrudnienia;
- poznawanie pracy zdalnej, elastycznych form zatrudnienia i podstaw przedsiębiorczości;

- pokazywanie znaczenia wolontariatu, projektów społecznych i innych aktywności jako źródła doświadczenia i kompetencji;
- rozwijanie umiejętności podejmowania decyzji i planowania własnego rozwoju;
- wspieranie rodziców w procesie podejmowania przez dziecko decyzji edukacyjnych;
- budowanie trwałej współpracy szkoły z lokalnym i regionalnym środowiskiem edukacyjnym, gospodarczym i zawodowym.

5. Odbiorcy

- uczniowie klas I–VIII;
- rodzice/opiekunowie prawni;
- nauczyciele i wychowawcy;
- doradca zawodowy, pedagog, psycholog i inni specjaliści.

6. Organizacja działań według etapów

6.1. Klasy I–III – orientacja zawodowa

- poznawanie siebie i swoich zainteresowań;
- poznawanie zawodów w najbliższym otoczeniu;
- rozwijanie współpracy, odpowiedzialności i ciekawości poznawczej;
- kształtowanie pozytywnego stosunku do nauki i pracy;
- spotkania z przedstawicielami zawodów – w formie odpowiedniej do wieku.

6.2. Klasy IV–VI – orientacja zawodowa

- rozpoznawanie zainteresowań, uzdolnień i mocnych stron;
- poznawanie zawodów i branż;
- poznawanie środowisk pracy i związku między nauką a przyszłą aktywnością;
- rozwijanie komunikacji, współpracy i planowania;
- uczenie korzystania z wiarygodnych źródeł informacji.

6.3. Klasy VII–VIII – doradztwo zawodowe

- pogłębiona analiza własnych zasobów, aspiracji, wartości i możliwości;
- porównywanie własnych zasobów z wymaganiami edukacyjnymi i zawodowymi;
- poznawanie kwalifikacji wyodrębnionych w zawodach;
- poznawanie szkół ponadpodstawowych, w tym techników i branżowych szkół I stopnia;
- poznawanie korzyści i wyzwań związanych z kształceniem zawodowym;
- poznawanie prognoz zapotrzebowania na pracowników i informacji o rynku pracy;
- poznawanie pracy zdalnej, elastycznych form zatrudnienia i przedsiębiorczości;
- poznawanie wpływu AI i innych nowych technologii na zawody;
- wykorzystywanie cyfrowych narzędzi do planowania ścieżki kariery;
- wizyty zawodoznawcze i spotkania z przedstawicielami zawodów;
- indywidualne konsultacje z doradcą zawodowym.

7. Zadania osób zaangażowanych

Dyrektor szkoły

- zapewnia warunki organizacyjne;
- wyznacza osoby odpowiedzialne;
- zatwierdza Program Realizacji Doradztwa Zawodowego;
- wspiera współpracę z rodzicami, pracodawcami, izbami gospodarczymi i przedstawicielami branż;
- zapewnia monitoring i ewaluację.

Doradca zawodowy

- prowadzi zajęcia z doradztwa zawodowego;
- diagnozuje potrzeby uczniów;
- koordynuje działania WSDZ;
- opracowuje program roczny we współpracy z nauczycielami i podmiotami zewnętrznymi;
- prowadzi konsultacje;
- aktualizuje informacje edukacyjne i zawodowe;
- współpracuje z MCWE, OCE, WUP, CKZ/BCU, Izbą Rzemieślniczą i innymi partnerami.

Wychowawcy i nauczyciele

- włączają tematykę doradczą do pracy wychowawczej i dydaktycznej;
- pokazują praktyczne zastosowanie wiedzy;
- wspierają uczniów w poznawaniu ich zasobów;
- współpracują z doradcą zawodowym.

Pedagog, psycholog i inni specjaliści

- wspierają uczniów ze zróżnicowanymi potrzebami;
- pomagają rozpoznawać mocne strony i trudności;
- wspierają rozwój kompetencji społecznych i emocjonalnych.

8. Współpraca ze środowiskiem lokalnym i regionalnym

Szkoła planuje rozwijać współpracę z podmiotami odpowiadającymi na rzeczywiste potrzeby uczniów oraz wymagania nowelizacji przepisów.

- Miejskie Centrum Wspomagania Edukacji w Opolu (MCWE) – współpraca w zakresie doradztwa, wydarzeń edukacyjno-zawodowych, targów i szkoleń;
- Opolskie Centrum Edukacji (OCE) – szkolenia, warsztaty i wsparcie w zakresie kształcenia zawodowego i doradztwa;
- Zespół Placówek Oświatowych w Opolu / Centrum Kształcenia Zawodowego przy ul. Torowej 7 – wizyty zawodoznawcze i zajęcia praktyczne;
- Branżowe Centrum Umiejętności działające w strukturze ZPO – poznawanie nowoczesnych technologii i środowisk branżowych;
- Izba Rzemieślnicza w Opolu – poznawanie rzemiosła, zawodów, kwalifikacji i ścieżek kształcenia;

- Wojewódzki Urząd Pracy w Opolu, w tym Centrum Poradnictwa Zawodowego – warsztaty i informacje o rynku pracy;
- szkoły ponadpodstawowe z Opolu i regionu – prezentacje oferty edukacyjnej i spotkania z uczniami;
- przedstawiciele Wojska Polskiego i innych służb/mundurowych – poznawanie ścieżek służby i kompetencji;
- adwokaci i przedstawiciele innych zawodów – spotkania zawodoznawcze;
- pracodawcy i przedstawiciele branż – prezentacja zawodów, środowiska pracy, kompetencji i kwalifikacji.

9. Wizyty zawodoznawcze

Wizyty zawodoznawcze mogą być organizowane u potencjalnych pracodawców, w Branżowych Centrach Umiejętności, szkołach prowadzących kształcenie zawodowe, centrach kształcenia zawodowego i placówkach kształcenia ustawicznego. W Opolu szczególne znaczenie ma współpraca z Centrum Kształcenia Zawodowego przy ul. Torowej 7 oraz BCU.

Zajęcia zawodoznawcze w ZPO są szczególnie wartościowe dla klas VII–VIII, ponieważ pozwalają łączyć poznanie zawodów z praktycznym doświadczeniem i informacją o kształceniu w technikum oraz branżowej szkole I stopnia. ZPO opublikuje dla roku 2026/2027 ofertę zajęć zawodoznawczych dla uczniów klas VII–VIII w pięciu obszarach zawodowych.

10. Targi edukacyjne

Szkoła planuje udział uczniów klas VII–VIII w targach edukacyjnych organizowanych w marcu przez Miejskie Centrum Wspomagania Edukacji w Opolu – zgodnie z terminem i zasadami organizatora. Udział w targach będzie elementem przygotowania uczniów do wyboru szkoły ponadpodstawowej.

Przed wydarzeniem uczniowie przygotowują pytania do szkół i wystawców oraz indywidualną kartę obserwacji. Po wydarzeniu dokonają podsumowania informacji, porównania ofert i refleksji nad własnymi zasobami. MCWE było współorganizatorem wcześniejszych targów edukacyjno-zawodowych dla uczniów szkół podstawowych regionu.

11. Rodzice

Działania związane z rekrutacją do szkół ponadpodstawowych

Szkoła zapewnia uczniom klas VIII oraz ich rodzicom wsparcie informacyjne i organizacyjne w procesie rekrutacji do szkół ponadpodstawowych, w szczególności w zakresie zapoznania z ofertą edukacyjną, wymaganiami i zasadami rekrutacji, wyborem preferencji oraz przygotowaniem wymaganych dokumentów.

Wsparcie obejmuje również pomoc techniczną w korzystaniu z elektronicznego systemu rekrutacji, w tym instruktaż dotyczący logowania, aktywacji lub utworzenia konta – jeżeli

system tego wymaga – uzupełniania danych, wyboru szkół i kierunków, sprawdzania statusu kandydata oraz wykonywania kolejnych czynności wymaganych przez aktualny system.

Szkoła może organizować indywidualne lub grupowe konsultacje dla uczniów i rodziców. Celem jest zwiększenie samodzielności ucznia i rodzica w korzystaniu z system i podejmowaniu świadomej decyzji, a nie dokonywanie wyboru szkoły za ucznia.

Przed rozpoczęciem właściwego etapu rekrutacji szkoła przekazuje informacje pochodzące z aktualnych, oficjalnych źródeł. Szczegółowe terminy nie są wpisywane do WSDZ, ponieważ wynikają z corocznego harmonogramu rekrutacji.

- spotkania informacyjne dotyczące rekrutacji i szkół ponadpodstawowych;
- warsztaty/spotkania wspierające rozmowę z dzieckiem o wyborze szkoły;
- udostępnianie aktualnych źródeł informacji;
- włączanie rodziców w wydarzenia i spotkania z przedstawicielami zawodów;
- szczególne wsparcie informacyjne rodziców uczniów klas VIII.

12. Monitoring i ewaluacja

- analiza frekwencji i udziału uczniów;
- ankiety i informacje zwrotne;
- analiza realizacji programu rocznego;
- dokumentowanie współpracy z partnerami;
- analiza potrzeb uczniów klas VII–VIII przed wyborem szkoły;
- wnioski do programu na kolejny rok.

13. Postanowienia końcowe

WSDZ jest dokumentem otwartym. Może być aktualizowany w związku ze zmianami przepisów, potrzebami szkoły, uczniów i rodziców oraz zmianami na rynku edukacyjnym i pracy.